

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου

«Νοέμβριος 2024: Ο ΣΠΟΔ διατηρεί την ανοδική του τροχιά»

Τι είναι ο ΣΠΟΔ;

Ο Δείκτης ΣΠΟΔ έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει έγκαιρα προειδοποιητικά σήματα για τα σημεία καμπής των οικονομικών κύκλων, δηλαδή, τα σημεία μεταστροφής της οικονομικής δραστηριότητας. Ο Δείκτης αυτός αποτελείται από αριθμό προπορευόμενων μεταβλητών οικονομικής δραστηριότητας των οποίων οι μεταβολές τείνουν να προηγούνται των μεταβολών στη συνολική οικονομική δραστηριότητα και οι οποίες αξιολογούνται σε τακτική βάση.

Από ποιες μεταβλητές αποτελείται ο ΣΠΟΔ της Κύπρου;

Οι μεταβλητές με χαρακτηριστικά προήγησης επιλέχθηκαν από μια μεγάλη κατηγορία εγχώριων και διεθνών προπορευόμενων δεικτών και είναι: η τιμή (€) του αργού πετρελαίου Brent, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στην Κύπρο και την ζώνη του ευρώ, τα συνολικά πωλητήρια έγγραφα ακινήτων, οι αφίξεις τουριστών στην Κύπρο, η αξία των συναλλαγών με κυπριακές πιστωτικές κάρτες, ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων, και ο δείκτης όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας – προσαρμοσμένος με βάση τη θερμοκρασία.

Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ¹) της Κύπρου, που κατασκευάστηκε και εκτιμάται από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) του Πανεπιστημίου Κύπρου, κατέγραψε ετήσια αύξηση 1.2% τον Νοέμβριο² του 2024, μετά από τις ετήσιες αυξήσεις 1.2% και 1.0% που καταγράφηκαν τους μήνες Οκτώβριο και Σεπτέμβριο του 2024, αντίστοιχα (σύμφωνα με τα πρόσφατα και αναθεωρημένα δεδομένα).

Ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ συνέχισε τη θετική του πορεία τον Νοέμβριο του 2024, υποστηριζόμενος από όλες τις επιμέρους οικονομικές συνιστώσες του ΣΠΟΔ. Ειδικότερα, η ετήσια βελτίωση του Δείκτη Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ευρωζώνη, σε συνδυασμό με τη μείωση των τιμών του αργού πετρελαίου Brent σε σχέση με τον Νοέμβριο του 2023, ενίσχυσαν περαιτέρω τη θετική πορεία του ΣΠΟΔ τον Νοέμβριο του 2024. Σε εγχώριο επίπεδο, παράγοντες όπως η αύξηση στις πωλήσεις ακινήτων, η αύξηση στις αφίξεις τουριστών, η άνοδος στις συναλλαγές με κυπριακές πιστωτικές κάρτες, η διεύρυνση του όγκου των λιανικών πωλήσεων, καθώς και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (προσαρμοσμένη με βάση τη θερμοκρασία), συνέβαλαν επίσης σημαντικά στην ενίσχυση του Δείκτη.

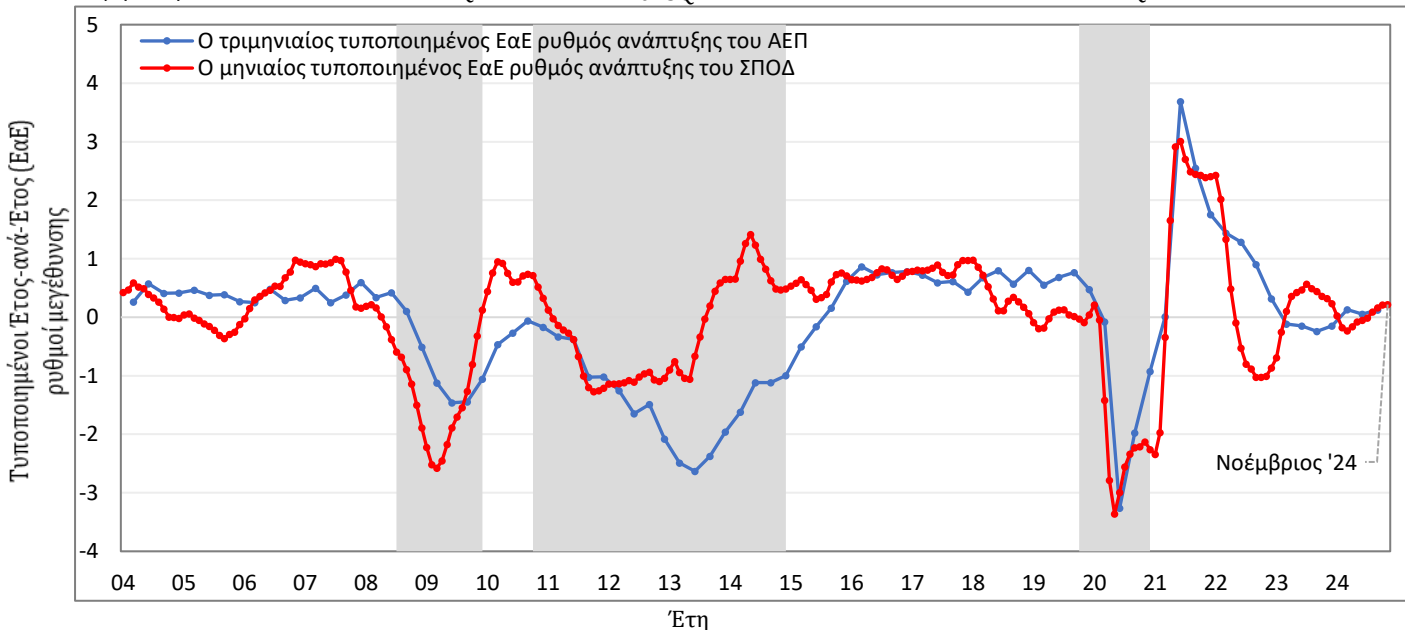
Συνοπτικά, ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ διατήρησε την ανοδική του πορεία τον Νοέμβριο του 2024, υποστηριζόμενος από τη θετική συμβολή όλων των προπορευόμενων οικονομικών μεταβλητών του Δείκτη. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή του ΣΠΟΔ, ανατρέξτε στο: [ΣΠΟΔ](#).

Σημειώσεις:

1. Ο ΣΠΟΔ εκτιμήθηκε με βάση το οικονομετρικό μοντέλο των Aruoba, Diebold, και Scotti (2009) και τη σχετική μεθοδολογία προσαρμογής της πανδημίας Covid-19.
2. Ο ΣΠΟΔ για τον μήνα Νοέμβριο του 2024 βασίζεται στα διαθέσιμα στοιχεία για τις τιμές του αργού πετρελαίου Brent, τον σταθμισμένο ΔΟΚ στην ζώνη του ευρώ και στην Κύπρο, τα πωλητήρια έγγραφα ακινήτων, τις αφίξεις τουριστών, τις συναλλαγές με πιστωτικές κάρτες, καθώς και τα υψηλής συχνότητας δεδομένα του όγκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας – προσαρμοσμένου με βάση τη θερμοκρασία. Επιπλέον, ο όγκος των λιανικών πωλήσεων εκτιμάται με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία από μια σειρά οικονομικών δεικτών.

Γράφημα: Ο Σύνθετος Προπορευόμενος Οικονομικός Δείκτης (ΣΠΟΔ) της Κύπρου έναντι της Οικονομικής Δραστηριότητας

Υψηλότερο επίπεδο ΑΕΠ: 2008Q2 2010Q3 2019Q3
Χαμηλότερο επίπεδο ΑΕΠ: 2009Q2 2013Q2 2020Q2

Πηγή: Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) - Τμήμα Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς σύγκρισης, ο Έτος-ανά-Έτος (ΕαΕ) τριμηνιαίος ρυθμός μεγέθυνσης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) έναντι του ΕαΕ μηνιαίου ρυθμού μεγέθυνσης του ΣΠΟΔ παρουσιάζονται σε τυποποιημένη μορφή στο γράφημα. Οι σκιασμένες περιοχές αντιπροσωπεύουν περιόδους υφιστάμενων υφέσεων σύμφωνα με τη μεθοδολογία του CERP Euro Area Business Cycle Dating Committee σε συνδυασμό με τον συνήθη ορισμό υφέσεων δύο τουλάχιστον συνεχόμενων τριμήνων αρνητικού ΕαΕ ρυθμού μεγέθυνσης του ΑΕΠ.

Ερευνητική Ομάδα: Έλενα Ανδρέου (email: elena.andreou@ucy.ac.cy), Γιώργος Συρίχας (email: syrichas.george@ucy.ac.cy), και Μάγδα Τοφινί (email: tofni.magdalini@ucy.ac.cy).